

UCHWAŁA Nr RIO.II-00312-50/2023
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku
z dnia 3 stycznia 2023 r.

w sprawie wyrażenia opinii o możliwości sfinansowania deficytu i prawidłowości planowanej kwoty długu przedstawionych przez Gminę Goniądz.

Na podstawie art. 13 pkt 10 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jedn. Dz. U. z 2022 r. poz. 1668), art. 230 ust. 4 i art. 246 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jedn. Dz. U. z 2022 r. poz. 1634, ze zm.) oraz Zarządzenia Nr 1/14 z dnia 1 kwietnia 2014 r. Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku w sprawie wyznaczenia składów orzekających i ich przewodniczących działających w siedzibie RIO w Białymstoku i Zespołach zamiejscowych w Łomży i Suwałkach

Skład Orzekający w osobach:

Paweł Gałko	- przewodniczący
Katarzyna Gawrońska	- członek
Marlena Stachurska-Janczyło	- członek

opiniuje pozytywnie

- możliwość sfinansowania deficytu określonego w uchwale budżetowej Gminy Goniądz;
- prawidłowość planowanej kwoty długu Gminy Goniądz, wynikającej z zaciągniętych zobowiązań, o której mowa w art. 226 ust. 1 pkt 6 ustawy o finansach publicznych.

Uzasadnienie

Skład Orzekający sformułował niniejszą opinię w oparciu o uchwały Rady Miejskiej w Goniądzu z dnia 28 grudnia 2022 r.: Nr L/317/22 w sprawie uchwalenia budżetu gminy Goniądz na rok 2023 oraz Nr L/318/22 w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Goniądz na lata 2023 – 2035.

Rada Miejska w Goniądzu uchwałą Nr L/317/22 z dnia 28 grudnia 2022 r. uchwaliła budżet na 2023 rok, w którym zaplanowano:

- dochody ogółem w kwocie	35.418.486 zł
- w tym dochody bieżące w kwocie	22.003.495 zł,
- wydatki ogółem w kwocie	40.223.874 zł
- w tym wydatki bieżące w kwocie	23.003.495 zł.

Gmina planuje na 2023 rok deficyt budżetu w wysokości 4.805.388 zł, który ma być sfinansowany w całości wolnymi środkami. Wskazane źródło pokrycia planowanego deficytu jest zgodne z art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jedn. Dz. U. z 2022 r. poz. 1634, ze zm.)

Łączna planowana w budżecie kwota przychodów wynosi 5.219.256 zł (wolne środki). Łączna kwota rozchodów tytułem spłat wcześniej zaciągniętych zobowiązań dłużnych została zaplanowana na poziomie 413.868 zł (spłata rat kredytów i pożyczek).

Analiza sprawozdań budżetowych oraz finansowych j.s.t., w tym bilansu z wykonania budżetu Gminy za 2021 rok sporządzonego według stanu na dzień 31.12.2021 r. jak również przewidywanego wykonania budżetu za rok 2022 określonego w załączniku Nr 1 do uchwały

w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej wskazuje, iż przychody wewnętrzne tytułem wolnych środków w wysokości 5.219.256 zł będą możliwe do zaangażowania w budżecie 2023 roku.

Wynik z działalności bieżącej Gminy zamyka się tzw. niedoborem operacyjnym (ujemną różnicą pomiędzy dochodami bieżącymi, a wydatkami bieżącymi) w wysokości (-)1.000.000 zł. Uwzględniając fakt, iż Gmina na pokrycie planowanego deficytu angażuje przychody wewnętrzne w postaci wolnych środków w kwocie przewyższającej ujemne saldo operacyjne, Skład Orzekający uznaje, że wymóg równoważenia budżetu w części dotyczącej dochodów i wydatków bieżących, o którym mowa w art. 242 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, został spełniony.

Stosownie do uchwały Nr L/318/22 Rady Miejskiej w Goniądzu z dnia 28 grudnia 2022 r. w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Goniądz na lata 2023 – 2035, Gmina zamierza spłacać zaciągnięty w latach wcześniejszych dług do końca 2035 roku. Najwyższa kwota długu w okresie objętym Wieloletnią Prognozą Finansową wystąpi na koniec 2023 roku i wyniesie 8.552.616 zł (stosunek zadłużenia do planowanych dochodów ogółem będzie wynosił 24,15%, natomiast do planowanych dochodów bieżących 38,87%), w pozostałych okresach jej wielkość ma sukcesywnie maleć.

Począwszy od 2023 roku nie prognozuje się pozyskiwania nowych przychodów zwrotnych (zaciągania długu publicznego). Według założeń przedłożonej uchwały WPF Gmina zamierza osiągać poczynając od 2024 roku dodatnie wyniki budżetów, które w całości będą służyły finansowaniu w poszczególnych latach rozchodów tytułem spłat zaciągniętego długu.

Ponadto w latach 2024 - 2035 zakładane są tzw. nadwyżki operacyjne, czyli dodatnie różnice między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi, uwzględniające wymogi reguły wydatkowej z art. 242 ustawy o finansach publicznych.

Z przedstawionych w prognozie wieloletniej wartości wynika, iż w roku 2023, jak i kolejnych latach objętych prognozą spłaty długu, nie zostaną naruszone relacje, o których mowa w art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

W planowanym budżecie roku 2023 wskaźnik spłaty rat kapitałowych wraz z odsetkami wynosi 6,15% przy maksymalnym dopuszczalnym wskaźniku obliczonym w oparciu o plan III kwartału 2022 r. stanowiącym 9,45% (maksymalny dopuszczalny wskaźnik obliczony w oparciu o przewidywane wykonanie roku poprzedzającego rok budżetowy wynosi 10,97%).

W latach następnych margines pomiędzy ustaloną, planowaną wartością wskaźnika, a jego dopuszczalnym ustawowo pułapem będzie kształtował się na poziomie od 1,47% (rok 2030) do 5,17% (rok 2033).

Przyjęty w prognozie plan zachowania powyższej relacji oparty jest przede wszystkim na założeniu realizacji w latach 2024 – 2035 nadwyżek operacyjnych, czyli dodatnich różnic między dochodami a wydatkami bieżącymi. Dodatkowo salda operacyjne we wskazanym okresie kształtują się na poziomie od 719.762 zł w roku 2024 do 1.330.757 zł w roku 2029.

Analiza danych historycznych z działalności bieżącej Gminy za okres 2016 - 2021 oraz przewidywane wykonanie za 2022 rok wskazuje, iż różnica pomiędzy dochodami bieżącymi, a wydatkami bieżącymi była dodatnia i wynosiła odpowiednio:

- wykonanie 2016	1.497.367,43 zł;
- wykonanie 2017	389.728,03 zł;
- wykonanie 2018	1.255.616,89 zł;
- wykonanie 2019	1.410.908,29 zł;
- wykonanie 2020	889.803,57 zł;
- wykonanie 2021	2.116.633,26 zł;
- przewidywane wykonanie 2022	2.120.593 zł.

Gmina w okresie objętym WPF planuje uzyskać wpływy ze sprzedaży majątku w roku 2024 w kwocie 200.000 zł. W pozostałych latach nie prognozuje się dochodów z powyższego tytułu.

Analizując powyższe Skład Orzekający stwierdza, że w okresie 2024 - 2035 prognozy dodatnich sald operacyjnych nie wykazują znacznych odchyleń w stosunku do wartości wynikających z danych historycznych (wyjątek stanowi wykonanie roku 2017).

Niemniej jednak, zważywszy na istotne zagrożenia jakie dla stabilności gospodarki finansowej Gminy niosą (nierozpoznane w pełni) ekonomiczne następstwa przeciwdziałania COVID-19, konflikt zbrojny na terytorium Ukrainy, wysoki prognozowany stan zobowiązań dłużnych (na koniec 2023 roku sięgający 8.552.616 zł), jak również istotne ryzyko wynikające z odległego okresu prognozowania przyjętego do 2035 roku, Skład Orzekający zwraca uwagę, iż w celu zapewnienia przestrzegania przepisów ustawy o finansach publicznych dotyczących uchwalania i wykonywania budżetów w następnych latach, na które zaciągnięto zobowiązania, niezbędne jest ciągle, wnikliwe monitorowanie przez Gminę założeń określanych w wieloletniej prognozie finansowej pod kątem faktycznej ich realizacji. Podkreślenia również wymaga, iż realizacja zaplanowanych kwot nadwyżek operacyjnych będzie uzależniona od zachowania przez organy Gminy Goniądz konsekwentnej i bardzo rygorystycznej dyscypliny finansowej w perspektywie kolejnych trzynastu lat budżetowych. Niewypracowanie dodatnich sald bieżących w wysokościach przyjętych do Prognozy może prowadzić do ograniczenia planowanych na poszczególne lata wydatków majątkowych (inwestycyjnych), wydłużenia okresu spłaty długu, a nawet wpłynąć negatywnie na spełnienie relacji, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

Skład Orzekający wydając – z wyżej przytoczonych względów – pozytywną opinię o planowanej kwocie długu i o możliwości sfinansowania przedstawionego deficytu, podkreśla konieczność zachowania dyscypliny w wykonaniu budżetów w okresie objętym uchwałą WPF, celem urzeczywistnienia zakładanych w Prognozie wartości, w tym osiągnięcia prognozowanych, indywidualnych wskaźników spłaty długu warunkowanych przede wszystkim odpowiednimi wynikami operacyjnymi budżetów.

POUCZENIE:

Od niniejszej uchwały służy prawo wniesienia odwołania do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku, ul. Branickiego 13, w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

Przewodniczący Składu Orzekającego

Paweł Gałko